

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci *Lucie Lučanské*
**„Problematika výzkumu kmenových buněk
a její reflexe v českém tisku v období 2005 - 2009“**

Problém souvislostí mezi poznatky specializovaného výzkumu a jejich porozumění laickou veřejností zajímal Lucii již při prvních úvahách o tématu bakalářské práce. Jde o téma, které je badatelsky sledováno sociálními studii vědy a techniky. Obsahuje interpretace, které jsou prezentovány více z pozic přírodních věd nebo více z pozic sociálních věd. Lucie projevovala zájem o porozumění přírodovědní problematice a její interpretaci v pohledu (nejistých) sociálních důsledků nových přírodovědních poznatků. Zvolila si biologické téma a relativně dlouho jsme hledali způsob pohledu na hodnocení jeho důsledků. Lucie se nakonec přiklonila k formám medializace nových vědeckých poznatků. Tento úhel pohledu také uplatnila při empirickém ověřování otázek, které vyplynuly z teoretické reflexe zvolené tematiky.

Lucie při zpracování svého tématu postupovala samostatně. Zajímala se o má doporučení k odborné literatuře a k celkovému pojetí práce. Konečnou verzi práce zpracovala sama. Využívám tedy i tento posudek, abych uplatnil své připomínky k práci.

Práce je dobře strukturována. Na větší polovině je prezentován přehled odborných diskuzí k tématu veřejného auditu expertního vědění. Druhá část pojednává o výsledcích obsahové analýzy vybraného tisku k problematice kmenových buněk. První – teoretická – část se zabývá stručnou charakteristikou výzkum kmenových buněk, problémem vztahů mezi vědou a společností a úlohou medií v popularizaci vědy. Formulace výzkumných otázek uvádí empirickou část. Autorka se ve svém výzkumu přiklonila k postupu podle zakotvené teorie. S tímto zadáním si pak formuluje pojmový aparát, jenž by ji umožnil kódování novinového materiálu. Práce má řadu příloh, včetně seznamu článků a kódovací knihy. Po formální stránce nemá práce žádná závažná pochybení – má dobře zvolenou strukturu, výklad je srozumitelný, i když obsahuje občas překlapy a gramatické nepřesnosti.

Pozitivním rysem práce je důkladné zmapování diskuze k problémům vztahu vědy a společnosti, včetně obecnějších přístupů k reflexivitě modernity (Beck, Giddens), specializovanějších poznatků o kontextu biologických výzkumů a biotechnologií a odborné literatury k medializaci vztahu mezi vědou a společností. Rovněž i obsahová analýza tisku je provedena odpovědně a bez pochybení. Slabé stránky práce vidím v nepropojenosti jejích jednotlivých částí - (i) druhé a třetí kapitoly; (ii) teoretické části a empirické části, což značně „zploštilo“ získané poznatky – a (iii) v určitých nepřesnostech. První problém: druhá kapitola interpretuje vztahy mezi expertními systémy a laickou veřejností, avšak třetí kapitola tento dynamický pojmový aparát opouští a přiklání se ke stabilnějším stereotypním vzorcům. To by bylo třeba sladit. Druhý problém lze formulovat takto, pokud si autorka zvolila přístup zakotvené teorie, pak celá teoretická část je zbytečná, resp. není v práci využita. Např. ve druhé kapitole jsou popsány mediální typy popularizace vědy a výběr sledovaných časopisů s tímto vhodným analytickým poznatkem autorka nepracuje. Pro interpretaci vztahů veřejnosti k biovýzkumům by bylo možné využít Giddensův pojem „přístupových bodů“, který je založen na interpretaci úlohy rizik a důvěry při formování takových vztahů (media jako přístupový bod). Nepřesnosti se projeví zejména při interpretaci pojmu rizika.

S ohledem na výše uvedené pozitivní stránky práce i její slabiny doporučuji práci hodnotit na rozmezí velmi dobře a dobře.

Müller Karel, 1.6. 2010